

א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַר סִינַי בְּאֶהַל מוֹעֵד בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁנַי א' בְּמִדְבַר
 ב בְּשָׁנָה הַשְּׁנִית לְצֵאתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר: שָׂאוּ אֶת־רֹאשׁ כָּל־עַדְת
 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּחְתֶּם לְבֵית אֲבֹתְכֶם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת כָּל־זָכָר לְגִלְגַּלְתֶּם:
 ג מִבְּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל־יֵצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ אֹתָם לְצַבְאֹתָם
 ד אֹתָהּ וְאֶהְרֹן: וְאֹתְכֶם יִהְיוּ אִישׁ אִישׁ לְמִטָּה אִישׁ רֹאשׁ לְבֵית־אֲבֹתָיו
 ה הוּא: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יַעֲמְדוּ אִתְּכֶם לְרֹאוּבֵן אֱלִיצֹר
 ו ז בֶּן־שְׂדִיאוֹר: לְשִׁמְעוֹן שְׁלֹמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדַּי: לְיִהוּדָה נַחֲשׁוֹן
 ח, ט, י בֶּן־עַמִּינָדָב: לְיִשָּׁשְׁכָר נְתַנָּאל בֶּן־צוּעַר: לְזַבּוּלֹן אֱלִיאָב בֶּן־חֶלֶן: לְבִנְיָ
 יא, יב, יג יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם אֱלִישֶׁמֶע בֶּן־עַמִּיהוּד לְמִנְשֵׁה גַמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצֹר:
 יד, טו, טז לְבִנְיָמֵן אֲבִידָן בֶּן־גְּדֵעֲנִי: לְדָן אַחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדַּי: לְאֶשֶׁר פִּגְעִיאֵל
 יז [קְרוּאִי] הָעֵדָה נְשִׂאֵי מִטּוֹת אֲבוֹתָם רָאשֵׁי אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל הֵם: וַיִּקַּח מֹשֶׁה
 יח וְאֶהְרֹן אֶת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר נָקְבוּ בְשֵׁמוֹת: וְאֵת כָּל־הָעֵדָה הִקְהִילוּ
 בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁנַי וַיִּתְּלְדוּ עַל־מִשְׁפַּחְתֶּם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת
 יט מִבְּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה לְגִלְגַּלְתֶּם: כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וַיִּפְקְדוּ

תרגום אונקלוס

א ומליל יי עם משה במדברא דיסיני במשכן זמנא בחד לירחא תנינא בשתא תניתא למפקהון מארעא דמצרים למימר ב קבילו ית חשבון
 כל כנשתא דבני ישראל לזרע יתהון לבית אכהתהון במנין שמקהן כל דכורא לגלגלתהון ג מבר עשרין שנין ולעלא כל נפק חילא בישראל
 תמנון יתהון לחיליהון את ואהרן ד ועמכוון יהון גברא גברא לשבטא גבר ריש לבית אכהתהוי הוא ה ואלין שמקת גבריא די יקומוון עמכוון
 לראובן אליצור בר שדיאור ו לשמעון שלמיאל בר צורישדאי ז ליהודה נחשון בר עמינדב ח ליששכר נתנאל בר צוער ט לזבולן אליאב בר חלן
 י לבני יוסף לאפרים אלישמע בר עמיהוד למנשה גמליאל בר פדהצור יא לבנימן אבידן בר גדעני יב לדן אחיעזר בר עמישדי
 יג לאשר פגעיאל בר עכרון יד לגד אליסף בר דעואל טו לנפתלי אחירע בר עינן טז אלין מערעי כנשתא רברבי שבטי אכהתהון
 יז רישי אלפיא דישראל אנון יז ודבר משה ואהרן ית גבריא האלין די אתפרשו בשמהן יח וית כל כנשתא אכנשו בחד לירחא תנינא
 ואתיחסו על זרעיתהון לבית אכהתהון במנין שמקהן מבר עשרין שנין ולעלא לגלגלתהון יט כמא די פקד יי ית משה ומננון
 פירוש רש"י

סדר א (א) וַיְדַבֵּר בְּמִדְבַר סִינַי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ. מתוך חבתן לפניו
 מונה אותם כל שעה. כשיצאו ממצרים מנאן (שמות ט:ט)
 וכשנפלו בעגל (שמות כה:יד) מנאן לידע מנין הנותרים, כשבא
 להשרות שכינתו עליהם מנאם. באחד בניסן הוקם המשכן
 ובאחד באיר מנאם: (ב) לְמִשְׁפַּחְתֶּם. לידע מנין כל שבט ושבט:
 לבית אבותם. מי שאביו משבט אחד ואמו משבט אחר יקום
 על שבט אביו: לְגִלְגַּלְתֶּם. על ידי שקלים בקע לגלגלת:
 (ג) כָּל יֵצֵא צָבָא. מגיד שאין יוצא בצבא פחות מִבְּן עֶשְׂרִים:
 (ד) וְאֹתְכֶם יִהְיוּ. כשתפקדו אותם יהיו עמכם נשיא כל שבט
 ושבט: (טז) אֵלֶּה קְרוּאֵי הָעֵדָה. הנקראים לכל דבר חשיבות
 שבעדה: (יז) אֵת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה. את שנים עשר נשיאים הללו:
 אֲשֶׁר נָקְבוּ. לו כאן "בשמות": (יח) וַיִּתְּלְדוּ עַל מִשְׁפַּחְתֶּם. הביאו
 ספרי יחוסיהם ועדי חזקת לדתם, כל אחד ואחד להתיחס על
 השבט:

מפתח סדרי התנ"ך כהפטר סדר א

נבחרה נבואת הושע המקשרת בין ההליכה למדבר ביציאת מצרים ובין ההליכה למדבר בגאולה העתידית: לכן הנה אנכי מפתיה והלכתיה המדבר
 ודברתי על-לבה: ונתתי לה את-כרמיה משם ואת-עמק עכור לפתח תקוה וענתה שמה כימי נעוריה וכיום עלותה מארץ-מצרים: [תרי עשר א:כה]

א כ במדבר סיני:

ב ויהיו בני־ראובן בכר ישראל

במדבר תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמות לגלגלתם כל־זכר מִן עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כֹּל יֵצֵא צָבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמִטֵּה רְאוּבֵן שֵׁשָׁה וָאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת:

ג לבני שמעון תולדתם למשפחתם לבית אבתם פקדיו במספר שמות
 גג לגלגלתם כל־זכר מִן עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כֹּל יֵצֵא צָבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמִטֵּה שִׁמְעוֹן תְּשַׁעַּה וַחֲמֵשִׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת:

ד לבני גד תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמות מִן עֲשָׂרִים
 דה שָׁנָה וּמַעְלָה כֹּל יֵצֵא צָבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמִטֵּה גַד חֲמִשָּׁה וָאַרְבָּעִים אֶלֶף וּשְׁשֵׁי מֵאוֹת וַחֲמֵשִׁים:

ה לבני יהודה תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמת מִן
 הו עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כֹּל יֵצֵא צָבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמִטֵּה יְהוּדָה אַרְבַּעַה וּשְׁבַעִים אֶלֶף וּשְׁשֵׁי מֵאוֹת:

ו לבני יששכר תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמת מִן
 וז עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כֹּל יֵצֵא צָבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמִטֵּה יִשָּׁשְׁכָר אַרְבַּעַה וַחֲמֵשִׁים אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת:

ז לבני זבולן תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמת מִן עֲשָׂרִים
 זח שָׁנָה וּמַעְלָה כֹּל יֵצֵא צָבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמִטֵּה זְבוּלֹן שִׁבְעָה וַחֲמֵשִׁים אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת:

תרגום אונקלוס

במדברא דסיני כ ויהו בני ראובן בוכרא דישראל תולדתהון לזרעיתהון לבית אבהתהון במנין שמקון לגלגלתהון כל דכורא מבר עשרין שנין ולעלא כל נפק חילא כא מניניהון לשבטא דראובן ארבעין ושתא אלפין וחמש מאה כב לבני שמעון תולדתהון לזרע יתהון לבית אבהתהון מניניהו במנין שמקון לגלגלתהון כל דכורא מבר עשרין שנין ולעלא כל נפק חילא כג מניניהון לשבטא דשמעון חמשין ותשע אלפין ותלת מאה כד לבני גד תולדתהון לזרעיתהון לבית אבהתהון במנין שמקון מבר עשרין שנין ולעלא כל נפק חילא כה מניניהון לשבטא דגד ארבעין וחמשא אלפין ושית מאה וחמשין כו לבני יהודה תולדתהון לזרעיתהון לבית אבהתהון במנין שמקון מבר עשרין שנין ולעלא כל נפק חילא כז מניניהון לשבטא דיהודה שבעין וארבעא אלפין ושית מאה כח לבני יששכר תולדתהון לזרע יתהון לבית אבהתהון במנין שמקון מבר עשרין שנין ולעלא כל נפק חילא כט מניניהון לשבטא דיששכר חמשין וארבעא אלפין וארבע מאה ל לבני זבולן תולדתהון לזרעיתהון לבית אבהתהון במנין שמקון מבר עשרין שנין ולעלא כל נפק חילא לא מניניהון לשבטא דזבולן חמשין ושבע אלפין וארבע מאה

א	לב	לְבַנֵּי יוֹסֵף לְבַנֵּי אֶפְרַיִם תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמֹת ח	במדבר
בג	לג	מִזֶּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל יֵצֵא צָבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמִטָּה אֶפְרַיִם אַרְבָּעִים אֵלֶּף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת:	
ד	לד	לְבַנֵּי מְנַשֶּׁה תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת מִזֶּן ט	
ה	לה	עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל יֵצֵא צָבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמִטָּה מְנַשֶּׁה שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֵלֶּף וּמֵאוֹתִים:	
ו	לו	לְבַנֵּי בְנִימֵן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמֹת מִזֶּן עֲשָׂרִים י	
ז	לז	שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל יֵצֵא צָבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמִטָּה בְנִימֵן חֲמֵשָׁה וּשְׁלֹשִׁים אֵלֶּף וְאַרְבַּע מֵאוֹת:	
ח	לח	לְבַנֵּי דָן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמֹת מִזֶּן עֲשָׂרִים יא	
ט	לט	שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל יֵצֵא צָבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמִטָּה דָן שְׁנַיִם וּשְׁשִׁים אֵלֶּף וּשְׁבַע מֵאוֹת:	
י	מ	לְבַנֵּי אֲשֵׁר תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמֹת מִזֶּן עֲשָׂרִים יב	
יא	מא	שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל יֵצֵא צָבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמִטָּה אֲשֵׁר אֶחָד וְאַרְבָּעִים אֵלֶּף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת:	
יב	מב	בְּנֵי נַפְתָּלִי תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמֹת מִזֶּן עֲשָׂרִים יג	
יג	מג	שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל יֵצֵא צָבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמִטָּה נַפְתָּלִי שְׁלֹשָׁה וַחֲמֵשִׁים אֵלֶּף וְאַרְבַּע מֵאוֹת:	

תרגום אונקלוס

לב לבני יוסף לבני אפרים תולדתהון לזרעיתהון לבית אבהתהון במנין שמהן מבר עשרין שנין ולעלא כל נפק חילא לג מניניהון לשבטא דאפרים
ארבעין אלפין וחמש מאה לו לבני מנשה תולדתהון לזרעיתהון לבית אבהתהון במנין שמהן מבר עשרין שנין ולעלא כל נפק חילא
לו מניניהון לשבטא דמנשה תלתין ותריין אלפין ומאתן לו לבני בנימן תולדתהון לזרעיתהון לבית אבהתהון במנין שמהן מבר
עשרין שנין ולעלא כל נפק חילא לו לבני דן תולדתהון לזרעיתהון לבית אבהתהון במנין שמהן מבר עשרין שנין ולעלא כל נפק חילא
לו מניניהון לשבטא דבנימן תלתין וחמש אלפין וארבע מאה לו לבני דן תולדתהון לזרעיתהון לבית אבהתהון במנין שמהן
מבר עשרין שנין ולעלא כל נפק חילא ט מניניהון לשבטא דדן שתין ותריין אלפין ושבע מאה מ לבני אשר תולדתהון לזרעיתהון לבית אבהתהון
במנין שמהן מבר עשרין שנין ולעלא כל נפק חילא מא מניניהון לשבטא דאשר ארבעין וחד אלפין וחמש מאה מב בני נפתלי תולדתהון לזרעיתהון
לבית אבהתהון במנין שמהן מבר עשרין שנין ולעלא כל נפק חילא מג מניניהון לשבטא דנפתלי חמשין ותלתא אלפין וארבע מאה

מפתח סדרי התנ"ך

מפקד צבא בנימין [פסוקים לו, לז]:

הפסוק המתאר את איכותו הייחודית של צבא שבט בנימין נבחר כראש סדר ד בדברי הימים:
ויהיו בני־אולם אנשים גבורי־חיל דרכי קשת ומרבים בנים ובני בנים מאה וחמשים כל־אלה מבני בנימן:

א אלה הפקדים אשר פקד משה ואהרן ונשיאי ישראל שנים עשר איש יד במדבר
 מה איש אחד לבית אבתיו היו: ויהיו כל-פקודי בני-ישראל לבית אבתם
 מו מִבְּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל-יֵצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל: וַיְהִיו כָּל-הַפְּקָדִים
 מז שש-מאות אלף ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים: והלויים למטה
 אבתם לא התפקדו בתוכם:

מה, מט וידבר יהוה אל-משה לאמר: אך את-מטה לוי לא תפקד ואת-ראשם טו ב
 נ לא תשא בתוך בני ישראל: ואתה הפקד את-הלויים על-משכן העדות
 ועל כל-כליו ועל כל-אשר-לו הִמָּה ישאו את-המשכן ואת-כל-כליו
 נא והם ישרתהו וסביב למשכן יחנו: ובנסע המשכן יורידו אתו הלויים
 נב ובחנת המשכן יקימו אתו הלויים והזר הקרב יומת: וחנו בני ישראל
 נג איש על-מחנהו ואיש על-דגלו לצבאתם: והלויים יחנו סביב למשכן
 העדות ולא-יהיה קצף על-עדת בני ישראל ושמרו הלויים את-משמרת
 נד משכן העדות: ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את-משה בן
 עשו:

תרגום אונקלוס

מד אליו מניניא די מנא משה ואהרן ורבבי ישראל תרי עשר גברין גברא חד לבית אבהתוהי הוו מה והוו כל מניני בני ישראל
 לבית אבהתהון מבר עשרין שנין ולעלא כל נפק חילא בישראל מו והוו כל מניניא שית מאה ותלתא אלפין וחמש מאה וחמשין
 מו ולואי לשבטא דאבהתהון לא אתמניאו ביניהון מה ומליל יי עם משה למימר מט ברים ית שבטא דלוי לא תמני וית חשבנהון
 לא תקבל בגו בני ישראל נ ואת מני ית לואי על משכנא דסהדותא ועל כל מנוהי ועל כל די לה אנון יטלון ית משכנא וית כל מנוהי
 ואנון ישמשנה וסחור סחור למשכנא ישרון נא ובמטל משכנא יפרקון יתה לואי ובמשרי משכנא יקימון יתה לואי וחלוני דיקרב יתקטל
 נב וישרון בני ישראל גבר על משרוהי וגבר על טקסה לחיליהון נג ולואי ישרון סחור סחור למשכנא דסהדותא ולא יהי רוגזא
 על כנשתא דבני ישראל וישרון לואי ית מטרת משכנא דסהדותא נד ועבדו בני ישראל ככל די פקיד יי ית משה בן עבדו

פירוש רש"י

מט) אך את מטה לוי לא תפקד. כדאי הוא לגיון של מלך להיות
 נמנה לבדו. דבר אחר, צפה הקדוש ברוך הוא שעתידיה לעמד
 גזרה על כל הנמנין מבן עשרים שנה ומעלה שימותו במדבר,
 אמר אל יהיו אלו בכלל, לפי שהם שלי, שלא טעו בעגל:
 נ) ואתה הפקד את הלויים. כתרגומו "מני", לשון מנוי שררה על
 דבר שהוא ממנה עליו, כמו "ויפקד המלך פקידים" (אסתר א:כה):
 נא) יורידו אתו. כתרגומו "פרקון", כשבאין לסע במדבר

מפתח סדרי התנ"ך וכך פייט רבי ינאי את הקשר שבין הסדר והפטרותו

ישושים צייה ומדבר / במשוש היתה מדבר / בהיות פעדן מדבר / וכגן נאות מדבר

נגנוז במדבר / כל דור המדבר / וקול קורא במדבר / יעוררם ויחיל מדבר

רישה תהיה אדום כמדבר / וכל מין ארז יפריח מדבר / יתה כמז פיתיתיה מהלכי מדבר / תדבר על ליבנו להוליכינו המדבר

ב וידבר יהוה אל-משה ואל-אהרן לאמר: איש על-דגלו באתת לבית
 אבתם יחנו בני ישראל מנגד סביב לאהל-מועד יחנו: והחנים קדמה
 מזרחה דגל מחנה יהודה לצבאתם ונשיא לבני יהודה נחשון
 בן-עמינדב: וצבאו ופקדיהם ארבעה ושבעים אלף ושש מאות:
 והחנים עליו מטה יששכר ונשיא לבני יששכר נתנאל בן-צווער:
 וצבאו ופקדיו ארבעה וחמשים אלף וארבע מאות: מטה זבולן
 ונשיא לבני זבולן אליאב בן-חלץ: וצבאו ופקדיו שבעה
 וחמשים אלף וארבע מאות: כל-הפקדים למחנה יהודה מאת
 אלף ושמונים אלף וששת-אלפים וארבע-מאות לצבאתם ראשנה
 יסעו: דגל מחנה ראובן תימנה לצבאתם
 ונשיא לבני ראובן אליצור בן-שדיאור: וצבאו ופקדיו ששה וארבעים

תרגום אונקלוס

א ומליל יי עם משה ועם אהרן למימר ב גבר על טקסה באתון לבית אבהתהון ישרון בני ישראל מלקבל סחור סחור למשכן זמנא ישרון
 ג ודי שרן קדומא מדינחא טקס משרית יהודה לחיליהון ורפא לבני יהודה נחשון בר עמינדב ד וחיליה ומניניהון שבעין וארבעא אלפין ושית מאה
 ה ודי שרן סמיכין עלוהי שבטא די ששכר ורפא לבני יששכר נתנאל בר צווער ו וחיליה ומניניהוי חמשיין וארבעא אלפין וארבע מאה ז שבטא דזבולן
 ורפא לבני זבולן אליאב בר חלון ח וחיליה ומניניהוי חמשיין ושבעא אלפין וארבע מאה ט כל מניניא למשרית יהודה מאה ותמנן ושתא אלפין וארבע
 מאה לחיליהון בקדמיתא נטליין י טקס משרית ראובן דרומא לחיליהון ורפא לבני ראובן אליצור בר שדיאור יא וחיליה ומניניהוי ארבעין ושתא

פירוש רש"י

סדר ב (ב) באתת. כל דגל יהיה לו אות, מפה צבועה תלויה בו,
 צבעו של זה לא כצבעו של זה, צבע כל אחד כגון אבנו
 הקבועה בחשון, ומתוך כך יכיר כל אחד את דגלו.
 דבר אחר באתת לבית אבתם, באות שמסר להם יעקב אביהם
 כשנשארוהו ממצרים, שנאמר "ויעשו בניו לו פן כאשר צום"
 (בראשית מג:מה), יהודה ויששכר וזבולן ישארוהו מן המזרח,
 וראובן ושמעון וגד מן הדרום וכו', כדאיתא בתנחומא
 בפרשה זו (יב): מנגד. מרחוק מיל, כמו שנאמר ביהושע

"אך רחוק יהיה ביניכם ובניו כאלפים אמה" (יהושע א:מו),
 שיוכלו לבא בשבת, משה ואהרן ובניו הלויים חונים
 בסמוך לו: (ג) קדמה. לפנים הקרויה קדם, ואילו, זו רוח
 מזרחית, והמערב קרוי אחר: (ט) ראשנה יסעו. כשוראין
 הענן מסתלק, תוקעין הפהנים בחצוצרות ונוסע מחנה
 יהודה תחלה, וכשהולכין הולכין בדרך חניתן, הלויים
 והעגלות באמצע, דגל יהודה במזרח, ושל ראובן בדרום,
 ושל אפרים במערב, ושל דן בצפון:

מפתח סדרי התנ"ך

הפטרת סדר ב פותחת בדברי הנביא ישעיה [כז] ויאמר נקל מהיותך לי לעבד להקים את-שבטי יעקב ונצירי [ונצוריי] ישראל להשיב ונתתיך לאור גוים
 להיות ישועתי עד-קצה הארץ: זה אמרה' גאל ישראל קדושו לבזה-נפש למתעב גוי לעבד משלים מלכים יראו וקמו שרים וישתחוו למען ה' אשר
 נאמן קדש ישראל ויבחרך: כיצד ניתן להבין בחירה זו? הפסוק הפותח מתאר את הגדלת שליחותו של ישעיה. עד כה תפקידו היה רק כלפי עם
 ישראל, ומעתה הוא גם אור לגויים בכל העולם עד קצהו. כיצד פסוק זה מתקשר לסדר ב בו מתואר מחנה ישראל על צבאותיו?

על פי הרב אהרן הימן ז"ל בספרו תורה הכתובה והמסורה, מצוטט הפסוק הפותח את ההפטרה פעם אחת בלבד! בתלמוד הירושלמי, במסכת
 שביעית (פ"ה ה"ח). הגמרא שם דנה בתחיית המתים, ושואלת: מאימתי קטני ישראל חיין? ...משילדו ...משידברו ... משהוא יודע לענות אמן בבית
 הכנסת ... משימולד... רבי אלעזר אומר אפילו נפלים מה טעם? ונצורי ישראל להשיב ונצירי ישראל להשיב.

מסדר ההפטרות פסק כרבי אלעזר שאפילו הנפלים שלא נולדו בעם ישראל יזכו לתחיית המתים.
 סדר ב בתורה עוסק במחנה ישראל ובצבאו וכו' זכו להפקד רק הגברים מבני עשרים שנה ומעלה,
 וההפטרה עוסקת לעתיד לבוא, אז כל מי ששייך לעם ישראל, אפילו הנפלים, בנים ובנות, יזכו לתחיית המתים ולהשתתף בנאולה.

במדבר

יב אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת: וְהַחֹנֶם עָלָיו מִטָּה שִׁמְעוֹן וְנָשִׂיא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן
 יג שְׁלֵמִיאֵל בֶּן־צֹרִישַׁדַּי: וּצְבָאוּ וּפְקֻדֵיהֶם תִּשְׁעָה וַחֲמֵשִׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ
 יד, טו מֵאוֹת: וּמִטָּה גַּד וְנָשִׂיא לִבְנֵי גַד אֱלִיסָף בֶּן־רְעוּאֵל: וּצְבָאוּ וּפְקֻדֵיהֶם
 טז חֲמֵשָׁה וָאַרְבַּעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וַחֲמֵשִׁים: כָּל־הַפְּקָדִים לְמַחֲנֵה רְאוּבֵן
 מאת אֶלֶף וָאַחַד וַחֲמֵשִׁים אֶלֶף וָאַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמֵשִׁים לְצְבֹאתָם וּשְׁנַיִם
 יז יסְעוּ: וְנָסַע אֹהֶל־מוֹעֵד מַחֲנֵה הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ הַמַּחֲנֵת יח
 יח כַּאֲשֶׁר יַחֲנוּ כֵן יִסְעוּ אִישׁ עַל־יָדוֹ לְדַגְלֵיהֶם: דָּגַל יט
 מַחֲנֵה אַפְרַיִם לְצְבֹאתָם יָמָה וְנָשִׂיא לִבְנֵי אַפְרַיִם אֱלִישַׁמֶּע בֶּן־עַמִּיהוּד:
 כ, כ וּצְבָאוּ וּפְקֻדֵיהֶם אַרְבַּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת: וְעָלָיו מִטָּה מְנַשֶּׁה
 כא וְנָשִׂיא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצֹר: וּצְבָאוּ וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם
 כב וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּמֵאתַיִם: וּמִטָּה בְנִימֵן וְנָשִׂיא לִבְנֵי בְנִימֵן אַבִּידָן
 כג בֶּן־גַּדְעֹנִי: וּצְבָאוּ וּפְקֻדֵיהֶם חֲמֵשָׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת:
 כד כָּל־הַפְּקָדִים לְמַחֲנֵה אַפְרַיִם מֵאת אֶלֶף וּשְׁמֹנֶת־אֲלָפִים וּמֵאה לְצְבֹאתָם
 כה וּשְׁלֹשִׁים יסְעוּ: דָּגַל מַחֲנֵה דָן צְפֹנָה לְצְבֹאתָם וְנָשִׂיא כ
 כו לִבְנֵי דָן אַחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדַּי: וּצְבָאוּ וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וּשְׁשִׁים אֶלֶף
 כז וּשְׁבַע מֵאוֹת: וְהַחֹנֶם עָלָיו מִטָּה אֲשֶׁר וְנָשִׂיא לִבְנֵי אֲשֶׁר פִּגְעִיאֵל
 כח, כט בֶּן־עַכְרָן: וּצְבָאוּ וּפְקֻדֵיהֶם אֶחָד וָאַרְבַּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת: וּמִטָּה

תרגום אונקלוס

שְׁלֵמִיאֵל בֶּן צֹרִישַׁדַּי יג וְחִילָה וּמְנַיִיָּהוֹן חֲמִשִּׁין וְתִשַׁע אֲלָפִין וְתִלַּת מֵאָה יָד וּשְׁבַטָא דְגַד וְרַבָא לִבְנֵי גַד אֱלִיסָף בֶּן רְעוּאֵל
 טו וְחִילָה וּמְנַיִיָּהוֹן אַרְבַּעִין וַחֲמֵשָׁא אֲלָפִין וְשִׁית מֵאָה וַחֲמִשִּׁין טו כָּל מְנַיִיָּא לְמִשְׁרֵית רְאוּבֵן מֵאָה וַחֲמִשִּׁין וְחַד אֲלָפִין וָאַרְבַּע מֵאָה וַחֲמִשִּׁין
 לְחִילִיהוֹן בְּתַנְיָתָא נְטִלִין יז וְנָטַל מִשְׁכָּן זְמַנָּא מִשְׁרֵית לוֹאִי בְּגוּ מִשְׁרֵיתָא כְּמָא דְשָׂרָן כֵּן נְטִלִין גְּבַר עַל אַתְרָה לְטַקְסִיהוֹן יח טַקְס מִשְׁרֵית אַפְרַיִם
 לְחִילִיהוֹן מַעֲרָבָא וְרַבָא לִבְנֵי אַפְרַיִם אֱלִישַׁמֶּע בֶּן עַמִּיהוּד יט וְחִילָה וּמְנַיִיָּהוֹן אַרְבַּעִין אֲלָפִין וַחֲמֵשׁ מֵאָה כ וְדַסְמִיכִין עֲלוּהִי שְׁבַטָא דְמְנַשֶּׁה
 וְרַבָא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן פְּדָהצֹר כא וְחִילָה וּמְנַיִיָּהוֹן תִּלְתִּין וְתַרְיִין אֲלָפִין וּמֵאתָן כב וּשְׁבַטָא דְבְנִימֵן וְרַבָא לִבְנֵי בְנִימֵן אַבִּידָן בֶּן גַּדְעוֹנִי
 כג וְחִילָה וּמְנַיִיָּהוֹן תִּלְתִּין וַחֲמֵשָׁא אֲלָפִין וָאַרְבַּע מֵאָה כד כָּל מְנַיִיָּא לְמִשְׁרֵית אַפְרַיִם מֵאָה וְתַמְנִי אֲלָפִין וּמֵאָה לְחִילִיהוֹן בְּתַלִּיתָתָא נְטִלִין
 כה טַקְס מִשְׁרֵית דָּן צְפֹנָא לְחִילִיהוֹן וְרַבָא לִבְנֵי דָן אַחִיעֶזֶר בֶּן עַמִּישַׁדַּי כו וְחִילָה וּמְנַיִיָּהוֹן שְׁתִּין וְתַרְיִין אֲלָפִין וּשְׁבַע מֵאָה
 כז וְדִי שָׂרָן סְמִיכִין עֲלוּהִי שְׁבַטָא דְאֲשֶׁר וְרַבָא לִבְנֵי אֲשֶׁר פִּגְעִיאֵל בֶּן עַכְרָן כח וְחִילָה וּמְנַיִיָּהוֹן אַרְבַּעִין וְחַד אֲלָפִין וַחֲמֵשׁ מֵאָה כט וּשְׁבַטָא

פירוש רש"י

(יז) וְנָסַע אֹהֶל מוֹעֵד. לְאַחַר שְׁנֵי דָגְלִים הַלְלוּ: כַּאֲשֶׁר יַחֲנוּ כֵן יִסְעוּ. קְרוּי "עַל יָדוֹ", הַסְמוּכָה לוֹ לְכָל הוֹשֵׁטת יָדוֹ, אִינְשׁוֹן אִישׁ"א בְּלַעְזוֹ:
 כְּמוֹ שִׁפְרֹשְׁתִּי, הַלִּיכְתָּן כְּחֻנְיָתָן, כָּל דָּגַל מְהַלֵּךְ לְרוּחַ הַקְּבֹועָה (כ) וְעָלָיו. כְּתַרְגוּמוֹ "וְדַסְמִיכִין עֲלוּהִי":
 לו: עַל יָדוֹ. עַל מְקוֹמוֹ, וְאִין לְשׁוֹן יָד זֶז מִמִּשְׁמַעוֹ, רוּחַ שֶׁל צֵדוֹ

מפתח סדרי התנ"ך הרעיון הרוחני המובע בסידור מחנה ישראל [סדר בית] סביב המשכן נקבע בפתיחת שני סדרים. בסדר ה במלכים:
 ושכנתי בתוך בני ישראל ולא אעזב את-עמי ישראל: וביחזקאל כג: וידעו הגוים כי אני ה' מקדש את-ישראל בהיות מקדשי בתוכם לעולם:

ב נפתלי ונשיא לבני נפתלי אחירע בן-עינן: וצבאו ופקדיהם שלשה
לא וחמשים אלף וארבע מאות: כל-הפקדים למחנה דן מאת אלף ושבעה
וחמשים אלף ושש מאות לאחרונה יסעו לדגליהם:
לב אלה פקודי בני-ישראל לבית אבתם כל-פקודי המחנות לצבאתם כא
ג שש-מאות אלף ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים: והלוים לא
ד התפקדו בתוך בני ישראל כאשר צוה יהוה את-משה: ויעשו בני
ישראל ככל אשר-צוה יהוה את-משה בן-חננו לדגליהם וכן נסעו איש
למשפחתו על-בית אבתיו:

ג א, ב ואלה תולדות אהרן ומשה ביום דבר יהוה את-משה בהר סיני: ואלה ד
ג שמות בני-אהרן הבכור | נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר: אלה שמות בני
ד אהרן הכהנים המשחים אשר-מלא ידם לכהן: וימת נדב ואביהוא לפני
יהוה בהקרבתם אש זרה לפני יהוה במדבר סיני ובנים לא-היו להם
ויכהן אלעזר ואיתמר על-פני אהרן אביהם:

תרגום אונקלוס

דנפתלי ורבא לבני נפתלי אחירע בר עינן ל וחילה ומניניהון חמשין ותלתא אלפין וארבע מאה לא כל מניניא למשרית דן מאה וחמשין ושבעא אלפין
ושית מאה בבתרתא נטלין לטקסיהון לב אלין מניני בני ישראל לבית אבהתהון כל מניני משריתא לחיליהון שית מאה ותלתא אלפין וחמש מאה
וחמשין ג ולואי לא אתמניאו בגו בני ישראל כמא דפקיד יי ית משה לד ועבדו בני ישראל ככל די פקיד יי ית משה כן שרון לטקסיהון
וכן נטלין גבר לזרעיתיה על בית אבהתוהי
א ואלין תולדות אהרן ומשה ביוםא דמליל יי עם משה בטורא דסיני ב ואלין שמהת בני אהרן בוכרא נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר
ג אלין שמהת בני אהרן כהניא דאתנביאו די אתקרב קרננהון לשמשא ד ומית נדב ואביהוא קדם יי בקרוביהון אשתא נוכריתא קדם יי
במדברא דסיני ובנין לא הוו להון ושמש אלעזר ואיתמר על אפי אהרן אבוהון

פירוש רש"י

סדר ג (א) ואלה תולדות אהרן ומשה. ואינו מזכיר אלא בני ביום דבר ה' את משה. נעשו אלו התולדות שלו, שלמדן
אהרן, ונקראו תולדות משה, לפי שלמדן תורה, מלמד שכל מה שלמד מפי הגבורה: (ד) על פני אהרן. בחייו:
המלמד את בן חברו תורה מעלה עליו הכתוב כאלו ילדו:

מפתח סדרי התנ"ך

בפסוק הפותח את הסדר מדגישה התורה שדיבור ה' אל משה היה בהר סיני. הפטרת הסדר מתמקדת בנושא זה.
הנביא ישעיה (יש:ג) אומר: לא בסתר דברתי במקום ארץ חשוף לא אמרתי לזרע יעקב תהו בקשוני אני יהוה דבר צדק מגיד מישרים:
רבי ינאי עוסק במורכבות זו. מצד אחד ה' יושב בסתר עליון ומצווה אותנו לחיות בצניעות ומצד שני התגלותו אלינו בהר סיני:

אל הכבוד היושב בסתר // דברי כבודך דברתה ולא בסתר
גשתך לדבר דברי אום הנעימה // נמתה כל כבודת מכובדים פנימה
העם כי בכפף ראשם שמרו יחסיהם // רוממתה ראשם ביחוסיהם

ויודעתה באיזה מקום ובאיזה צד זה המזומן // ובאי זה חודש ובאי זה שנה ובאי זה זמן
ויכר חודש ראשון הוציאם בגלוי ראש // וזיכר חודש שיני הצביאם בתלוי ראש

חידוש טובה ככל חודש היה להם // אמת אשריהם שפך היה להם

יפי בת קולו לא נישתנת // דת באוהל מועד עת להם נישנת

טעמו ממתקים וכולו מחמדים // ודבריו מתוקים וכולם נחמדים

ג, ה' וידבר יהוה אל־משה לאמר: הקרב את־מטה לוי והעמדת אתו לפני כג במדבר
 ז אהרן הכהן ושרתו אתו: ושמרו את־משמרתו ואת־משמרת
 ח כל־העדה לפני אהל מועד לעבד את־עבדת המשכן: ושמרו
 את־כל־כלי אהל מועד ואת־משמרת בני ישראל לעבד את־עבדת
 ט המשכן: ונתתה את־הלויים לאהרן ולבניו נתונים נתונים המה לו מאת
 י בני ישראל: ואת־אהרן ואת־בניו תפקד ושמרו את־כהנתם והזר הקרב
 יומת:

יא, יב וידבר יהוה אל־משה לאמר: ואני הנה לקחתי את־הלויים מתוך בני כד
 יג ישראל תחת כל־בכור פטר רחם מבני ישראל והיו לי הלויים: כי לי
 כל־בכור ביום הכתי כל־בכור בארץ מצרים הקדשתי לי כל־בכור
 בישׂראל מאדם עד־בהמה לי יהיו אני יהוה:
 יד, טו וידבר יהוה אל־משה במדבר סיני לאמר: פקד את־בני לוי לבית אבתם כה חמישי ה
 טז למשפחתם כל־זכר מבן־חודש ומעלה תפקדם: ויפקד אתם משה על־פי

תרגום אונקלוס

ה ומליל יי עם משה למימר ו קרב ית שבטא דלוי ותקים יתה קדם אהרן כהנא וישמשון יתה ז ויטרון ית משרתה וית משרת כל כנשתא קדם משפן זמנא למפלח ית פלחן משכנא ח ויטרון ית כל מאני משפן זמנא וית משרת בני ישראל למפלח ית פלחן משכנא ט ותתן ית לואי לאהרן ולבנהי מסירין והיבין אנון לה מן בני ישראל י וית אהרן וית בנוהי תמני ויטרון ית כהנתהון וחלוני דיקרב יתקטל יא ומליל יי עם משה למימר יב ואת קרבת ית לואי מגו בני ישראל חלף כל בוכרא פתח ולדא מבני ישראל ויהון משמשין קדמי לואי יג ארי דילי כל בוכרא ביומא דקטלית כל בוכרא בארעא דמצרים אקדשית קדמי כל בוכרא בישׂראל מאנשא עד בעירא דילי יהון אנא יד ומליל יי עם משה במדברא דסיני למימר טו מני ית בני לוי לבית אכהנתהון לזרעיתהון כל דכורא מבר ירחא ולעלא תמננון טז ומנא יתהון משה על מימרא

פירוש רש"י

(ו) ושרתו אתו. ומהו השרות, ושמרו את משמרתו. לפי ששמירת המקדש עליו שלא יקרב זר, כמו שנאמר "אתה ובניך ובית אביך אתך תשארו את עון המקדש" (להלן טז:יד), והלויים הללו מסייעין אותם, זו היא השרות: (ז) ושמרו את משמרתו. כל מנוי שהאדם ממנה עליו ומטל עליו לעשותו קרוי "משמרת" בכל המקרא ובלשון משנה, כמו שאמרו בבגתן ותרש, והלא אין משמרתו ומשמרתך שוה, וכן משמרות כהנה ולויה: (ח) ואת משמרת בני ישראל. שכלן היו זקוקין לצרכי המקדש, אלא שהלויים באים תחתיהם בשליחותם, לפיכך לוקחים מהם המעשרות בשכרן, שנאמר "כי שכר הוא לכם חלף עבדתכם" (להלן יז:ז): (ט) נתונים המה לו. לעזרה: מאת בני ישראל. כמו 'מתוך בני ישראל', כלומר משאר כל העדה נבדלו לכך בגזרת המקום והוא נתנם לו, שנאמר "ואתנה את הלויים נתנים וגו'"

מפתח סדרי התנ"ך ראשי סדרים בנ"ך העוסקים בנושאי התורה:

הפקדת הלויים על שמירת ועבודת המשכן [סדר גז:ז]: סדר י בדברי הימים: עמיאל הששיל יששכר השביעי פעלתי השמיני כי ברכו א':

יז יהוה כאשר צוה: ויהיו-אלה בני-לוי בשמתם גרשון וקהת ומררי:
 יח, יט ואלה שמות בני-גרשון למשפחתם לבני ושמעי: ובני קהת למשפחתם
 כ עמרם ויצהר חבורן ועזיאל: ובני מררי למשפחתם מחלי ומושי אלה
 כא הם משפחת הלוי לבית אבתם: לגרשון משפחת הלבני ומשפחת
 כב השמעי אלה הם משפחת הגרשני: פקדיהם במספר כל-זכר מבן-חדש
 כג ומעלה פקדיהם שבעת אלפים וחמש מאות: משפחת הגרשני אחרי
 כד, כה המשכן יחנו ימה: ונשיא בית-אב לגרשני אליסף בן-לאל: ומשמרת
 בני-גרשון באהל מועד המשכן והאהל מכסהו ומסך פתח אהל מועד:
 כו וקלעי החצר ואת-מסך פתח החצר אשר על-המשכן ועל-המזבח סביב
 כז ואת מיתריו לכל עבדתו: ולקהת משפחת
 כח העמרמי ומשפחת היצהרי ומשפחת החברני ומשפחת העזיאלי אלה
 כח הם משפחת הקהתי: במספר כל-זכר מבן-חדש ומעלה שמנת אלפים
 כט ושש מאות שמרי משמרת הקדש: משפחת בני-קהת יחנו על ירך
 ל המשכן תימנה: ונשיא בית-אב למשפחת הקהתי אליצפן בן-עזיאל:
 לא ומשמרתם הארן והשלחן והמנרה והמזבחת וכלי הקדש אשר ישרתו
 לב בהם והמסך וכל עבדתו: ונשיא נשיאי הלוי אלעזר בן-אהרן הכהן

תרגום אונקלוס

דיי כמא דאתפקד יז והוו אליו בני לוי בשמההוון גרשון וקהת ומררי יח ואלין שמהת בני גרשון לזרעיתהוון לבני ושמעי יט ובני קהת
 לזרעיתהוון עמרם ויצהר חבורן ועזיאל כ ובני מררי לזרעיתהוון מחלי ומושי אליו אנון זרעית לואי לבית אבקהתוון כא לגרשון זרעית לבני
 זרעית שמעי אליו אנון זרעית גרשון כב מניניהוון במנין כל דכורא מבר ירחה ולעלא מניניהוון שבעא אלפין וחמש מאה כג זרעית גרשון
 אחורי משכנא ישרון מערבא כד ורב בית אבא לבית גרשון אליסף בר לאל כה ומטרת בני גרשון במשכן זמנא משכנא ופרסא חופאא
 ופרסא דתרע משכן זמנא כו וסרדי דדרתא וית פרסא דתרע דרתא די על משכנא ועל מדבחה סחור סחור וית אטונהי לכל פולחנה
 כז ולקהת זרעית עמרם וזרעית יצהר וזרעית חבורן וזרעית עזיאל אליו אנון זרעית קהת כח במנין כל דכורא מבר ירחה ולעלא תמניא אלפין ושית
 מאה נטרי מטרתא דקודשא כט זרעית בני קהת ישרון על צדא דמשכנא דרומא ל ורב בית אבא לזרעית קהת אליצפן בר עזיאל לא ומטרתהוון ארונא
 ופתורא ומנרתא ומדבחהי ומני קודשא די ישמשוון בהוון ופרסא וכל פולחנה לב ואמרפלא דממנא על רבבי לואי אלעזר בר אהרן כהנא
 פירוש רש"י

העשויות לגג: מכסהו. עורות אילים ותחשים: ומסך פתח. הוא
 הוילון: (כו) ואת מיתריו. של המשכן והאהל, ולא של חצר:
 (כט) משפחת בני קהת יחנו וגו' תימנה. וסמוכין להם דגל ראובן
 החונים תימנה, אוי לרשע אוי לשכנו, לכך לקו מהם דתן
 ואבירם ומאתים וחמשים איש עם קרח ועדתו, שנמשכו עמהם
 במחלקתם: (לא) והמסך. היא הפרכת, שאף היא קרויה "פרכת
 המסך" (להלן ג:ג): (לב) ונשיא נשיאי הלוי. ממנה על כלם, ועל מה
 היא נשיאותו,

(טז) על פי ה'. אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא, היאך אני
 נכנס לתוך אהליהם לדעת מנין יונקיהם, אמר לו הקדוש ברוך
 הוא, עשה אתה שלף ואני אעשה שלי. הלך משה ועמד על
 פתח האהל, והשכינה מקדמת לפניו, ובת קול יוצאת מן האהל
 ואומרת, כך וכך תינוקות יש באהל זה, לכך נאמר "על פי ה":
 (כא) לגרשון משפחת הלבני. כלומר, "לגרשון" היו הפקודים
 "משפחת הלבני ומשפחת השמעי", פקודיהם כך וכך:
 (כה) המשכן. יריעות התחתונות: והאהל. יריעות עזים

גַּזְּתָּהּ שְׁמֵרֵי מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ: לְמַרְרֵי מִשְׁפַּחַת הַמַּחֲלֵי וּמִשְׁפַּחַת הַמּוֹשִׁי
 לָד אֱלֹהֵם הֵם מִשְׁפַּחַת מְרָרִי: וּפְקֻדֵיהֶם בְּמִסְפָּר כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וּמַעֲלָה
 לָה שֵׁשֶׁת אֲלָפִים וּמֵאָתַיִם: וּנְשֵׂיא בֵּית־אָב לְמִשְׁפַּחַת מְרָרִי צְוּרִיאֵל
 לָז בֶּן־אֲבִיחַיִל עַל יַרְךָ הַמִּשְׁפָּן יַחֲנוּ צָפְנָה: וּפְקֻדַת מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי מְרָרִי
 לָז קָרְשֵׁי הַמִּשְׁפָּן וּבְרִיחֵיו וְעַמְדֵיו וְאֲדָנָיו וְכָל־כֵּלָיו וְכָל עֲבֹדָתוֹ: וְעַמְדֵי
 לָח הַחֲצֵר סָבִיב וְאֲדָנֵיהֶם וַיִּתְּדוּם וַיִּמְתְּרֵיהֶם: וְהַחֲנִים לִפְנֵי הַמִּשְׁפָּן קִדְמָה
 לִפְנֵי אֹהֶל־מוֹעֵד | מִזְרָחָה מִשֶּׁה | וְאַהֲרֹן וּבָנָיו שְׁמֵרִים מִשְׁמֶרֶת הַמִּקְדָּשׁ
 לָט לְמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִזָּר הַקָּרֵב יוֹמֵת: כָּל־פְּקוּדֵי הַלְוִיִּם אֲשֶׁר פָּקַד
 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה לְמִשְׁפַּחְתָּם כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וּמַעֲלָה שְׁנַיִם
 מֵ וְעֶשְׂרִים אֲלָף: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פָּקַד כֹּז שְׁשִׁי ו
 כָּל־בְּכֹר זָכָר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֶּן־חֹדֶשׁ וּמַעֲלָה וְשָׂא אֶת מִסְפָּר שְׁמַתָּם:
 מֵא וְלַקְּחֵת אֶת־הַלְוִיִּם לִי אֲנִי יְהוָה תַּחַת כָּל־בְּכֹר בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵת בְּהֵמַת
 מֵב הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל־בְּכֹר בְּבֵהֶמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּפְקַד מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
 מֵג יְהוָה אֹתוֹ אֶת־כָּל־בְּכֹר בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי כָל־בְּכֹר זָכָר בְּמִסְפָּר שְׁמַת
 מִבֶּן־חֹדֶשׁ וּמַעֲלָה לְפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אֲלָף שְׁלֹשָׁה וּשְׁבַעִים
 וּמֵאָתַיִם:

תרגום אונקלוס

דמתחות ידוהי ממנן נטרי מטרת קודשא לג למררי זרעית מחלי זרעית מושי אליו אנון זרעית מררי לו ומנניהון במנן כל דכורא
 מבר ירחא ולעלא שתא אלפין ומאתן לה זרב בית אבא לזרעית מררי צוריאאל בר אביחיל על צדא דמשפנא ישרון צפונא
 לו ודי מסיר למטרת בני מררי דפי משפנא ועברוהי ועמודוהי וסמכוהי וכל מנוהי וכל פולחנה לו ועמודי דדרתא סחור וסמכיהון
 וספיהון ואטוניהון לה ודי שרון קדם משפנא קדומא קדם משפן זמנא מדינחא משה ואהרן ובנוהי נטרין מטרת מקדשא למטרת בני ישראל
 וחילוהי ויקרב יתקטל לט כל מנני לואי די מנא משה ואהרן על מימרא דיי לזרעיתהון כל דכורא מבר ירחא ולעלא עשרין ותריין אלפין
 מ ואמר יי למשה מני כל בוכריא דכריא לבני ישראל מבר ירחא ולעלא וקבל ית מנן שמהתהון מא ותקרב ית לואי קדמי אנא יי
 חלף כל בוכרא בבני ישראל וית בעירא דלואי חלף כל בוכרא בבכירא דבני ישראל מב ומנא משה כמא די פקיד יי תה ית כל בוכרא
 בבני ישראל מג והו כל בוכריא דכריא במנן שמקן מבר ירחא ולעלא למנניהון עשרין ותריין אלפין מאתן ושבעין ותלתא

פירוש רש"י

פקדת שמרי משמרת הקדש, על ידו היא פקדת כלם: במנן הלויים: שנים ועשרים אלף. ובפרטן אתה מוצא שלש
 (לח) משה ואהרן ובניו. וסמוכין להם דגל מחנה יהודה והחונים עליו יששכר וזבולן, טוב לצדיק טוב לשכנו,
 לפי שהיו שכניו של משה שהיה עוסק בתורה, נעשו גדולים בתורה, שנאמר "יהודה מחקקי" (תהלים מזמור נט שלנו:ט),
 "ומבני יששכר יודעי בינה וגו'" (דברי הימים ה:עב) מאתים ראשי סנהדראות, "ומזבולן משכים בשבט ספר" (שופטים ג:לט):
 (לט) אשר פקד משה ואהרן. נקוד על אהרן, לומר שלא היה

ג. מִדֵּי יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: קַח אֶת־הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל־בְּכוֹר בְּבְנֵי כַח בְּמִדְבַר מִדֵּי יְהוָה וְאֶת־בְּהֵמַת הַלְוִיִּם תַּחַת בְּהֵמַתֶּם וְהַיּוֹדֵי הַלְוִיִּם אֲנִי יְהוָה: וְאֵת פְּדוּיֵי הַשְּׁלֵשָׁה וְהַשְּׁבַעִים וְהַמָּאֲתַיִם הָעֹדְפִים עַל־הַלְוִיִּם מִבְּכוֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְלִקְחֹתָ חֲמִשָּׁת חֲמִשָּׁת שְׁקָלִים לַגִּלְגָּלֶת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ תִּקַּח עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשְּׁקָל: וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו פְּדוּיֵי הָעֹדְפִים בָּהֶם: מִטֵּ, נ וּיקַח מֹשֶׁה אֶת כֶּסֶף הַפְּדוּיִם מֵאֵת הָעֹדְפִים עַל פְּדוּיֵי הַלְוִיִּם: מֵאֵת בְּכוֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִקַּח אֶת־הַכֶּסֶף חֲמִשָּׁה וְשִׁשִּׁים וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְאַלְפֵי בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ: וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־כֶּסֶף הַפְּדוּיִם לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו עַל־פִּי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

נג, נז. וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: נָשֵׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי קְהָת מִתּוֹךְ בְּנֵי לֵוִי לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמֵעֵלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־בָּא לְצִבָּא לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה בְּאַהֲל מוֹעֵד: זֹאת עֲבַדְתָּ בְּנֵי־קְהָת בְּאַהֲל מוֹעֵד קֹדֶשׁ הַקֹּדֶשִׁים: וּבָא אַהֲרֹן וּבָנָיו בְּנִסְעֵי הַמַּחֲנֶה וְהוֹרְדוּ אֶת פְּרֻכַת הַמָּסָךְ וְכִסּוּ־בָהּ אֶת אֲרֹן הָעֵדוּת: וְנָתַנּוּ עָלָיו כֶּסֶף עֹזר תִּחַשׁ וּפְרָשׁוּ בַגְד־כְּלִיל תְּכֵלֶת מִלְמַעְלָה וְשָׂמוּ בְדֵי: וְעַל |

תרגום אונקלוס

מד ומליל יי עם משה למימר מה קרב ית לואי חלף כל בוכרא בבני ישראל וית בעירא ולואי חלף בעיריהון ויהון משמשין קדמי לואי אנא יי מו וית פורקון מאתן ושבעין ותלתא דיתירין על לואי מבוכריא דבני ישראל מו ותסב חמש חמש סלעין לגלגלתא בסלעי קודשא תסב עשרין מעין סלעא מה ותתן כספא לאהרן ולבנוהי פרקון דיתירין בהון מט ונסבי משה ית כסף פורקנא מן דיתירין על פריקי לואי נ מן בוכריא דבני ישראל נסיב ית כספא אלף ותלת מאה ושתין וחמש סלעין בסלעי קודשא נא ויהב משה ית כסף פריקנא לאהרן ולבנוהי על מימרא דיי כמא די פקיד יי ית משה נב ומליל יי עם משה ועם אהרן למימר נג קבילו ית חשבון בני קהת מגו בני לוי לזרעיתהון לביית אבהתהון נד מבר תלתין שנין ולעלא ועד בר חמשין שנין כל דאתי לחילא למעבד עבדתא במשפון זמנא נה דין פולחן בני קהת במשפון זמנא קודש קודשא נו וייעול אהרן ובנוהי במטל משריתא ויפרקון ית פרקתא דפרסא ויכסון בה ית ארונא דסהדותא נז ויתנון עלוהי חופאה דמשך סגונא ויפרסון לבוש גמיר תכלא מלעלא וישוון אריחיהי נח ועל

פירוש רש"י

(מה) וְאֶת בְּהֵמַת הַלְוִיִּם וגו'. לא פדו בהמות הלוויים את בכורי בהמה טהורה של ישראל אלא את פטרי חמוריהם, ושה אחד של בן לוי פטר כמה פטרי חמורים של ישראל, תדע, שהרי מנה העודפים באדם ולא מנה העודפים בבהמה: (מו) וְאֵת פְּדוּיֵי הַשְּׁלֵשָׁה וגו'. וְאֵת הַבְּכוֹרוֹת הַצְּרִיכִין לְהַפְדוֹת בָּהֶם, אלו השלשה ושבעים ומאתים העודפים בהם יתרים על הלוויים, מהם תקח "חמשת שקלים לגלגלת", כך היתה מכירתו של יוסף, עשרים כסף, שהיה בכורה של רחל: (מט) הָעֹדְפִים עַל פְּדוּיֵי הַלְוִיִּם. על אותן שפדו הלוויים בגופן: (נ) חֲמִשָּׁה וְשִׁשִּׁים וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְאַלְפֵי. כך סכום החשבון, "חמשת שקלים לגלגלת", למאתים בכורות אלף שקל, לשבעים בכורות שלש מאות וחמשים שקל, לשלשה בכורות חמשה עשר שקל,

ג
 נט
 ס
 סא
 סב
 סג
 סד
 סה
 סו
 סז
 סח
 סט

שִׁלַחַן הַפָּנִים יִפְרֹשׂוּ בְּגַד תְּכֵלֶת וְנָתַנוּ עָלָיו אֶת־הַקְּעֹרֹת וְאֶת־הַכַּפֹּת
 וְאֶת־הַמְּנַקִּיֹת וְאֶת קְשׁוֹת הַנָּסֹךְ וְלַחֵם הַתָּמִיד עָלָיו יִהְיֶה: וּפְרֹשׂוּ
 עֲלֵיהֶם בְּגַד תּוֹלַעַת שָׁנִי וְכֹסוּ אֹתוֹ בַּמַּכְסָּה עוֹר תַּחַשׁ וְשָׂמוּ אֶת־בַּדָּיו:
 וְלִקְחוּ | בְּגַד תְּכֵלֶת וְכֹסוּ אֶת־מְנַרְת הַמָּאוֹר וְאֶת־נִרְתִּיהָ וְאֶת־מִלְקָחֶיהָ
 וְאֶת־מַחְתֵּיתֶיהָ וְאֶת כָּל־כְּלֵי שְׂמֹנֶה אֲשֶׁר יִשְׁרְתוּ־לָהּ בָּהֶם: וְנָתַנוּ אֹתָהּ
 וְאֶת־כָּל־כְּלֵיהָ אֶל־מַכְסָּה עוֹר תַּחַשׁ וְנָתַנוּ עַל־הַמּוֹט: וְעַל | מִזְבַּח
 הַזֹּהֵב יִפְרֹשׂוּ בְּגַד תְּכֵלֶת וְכֹסוּ אֹתוֹ בַּמַּכְסָּה עוֹר תַּחַשׁ וְשָׂמוּ אֶת־בַּדָּיו:
 וְלִקְחוּ אֶת־כָּל־כְּלֵי הַשֹּׁרֶת אֲשֶׁר יִשְׁרְתוּ־בָּם בַּקֹּדֶשׁ וְנָתַנוּ אֶל־בְּגַד
 תְּכֵלֶת וְכֹסוּ אוֹתָם בַּמַּכְסָּה עוֹר תַּחַשׁ וְנָתַנוּ עַל־הַמּוֹט: וְדִשְׁנוּ
 אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וּפְרֹשׂוּ עָלָיו בְּגַד אַרְגָּמָן: וְנָתַנוּ עָלָיו אֶת־כָּל־כְּלָיו אֲשֶׁר
 יִשְׁרְתוּ עָלָיו בָּהֶם אֶת־הַמַּחְתֹּת אֶת־הַמְּזֻלְגֹת וְאֶת־הַיַּעֲצִים וְאֶת־הַמְּזֻרְקֹת
 כָּל כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ וּפְרֹשׂוּ עָלָיו כְּסוּי עוֹר תַּחַשׁ וְשָׂמוּ בַדָּיו: וְכִלָּה
 אֶהְרֹן־וּבְנָיו לְכַסֹּת אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ בְּנֹסַע הַמַּחֲנֶה
 וְאַחֲרֵי־כֵן יָבֹאוּ בְּנֵי־קֹהֵת לְשֹׂאת וְלֹא־יִגְעוּ אֶל־הַקֹּדֶשׁ וּמָתוּ אֵלֶּה מִשָּׂא
 בְּנֵי־קֹהֵת בְּאֵהֶל מוֹעֵד: וּפְקַדְתָּ אֶלְעָזָר | בֶּן־אֶהְרֹן הַכֹּהֵן שֶׁמֶן הַמָּאוֹר

תרגום אונקלוס

פתורא דלחם אפיא פרסון לבוש תכלא ויתגון עלוהי ת מגיסיא וית בזיכיא וית מכילתא וית קסוות נסוכא ולחמא תדירא עלוהי יהי
 נט ופרסון עליהון לבוש צבע זהורי ויכסון תה בחופאה דמשך סגונא וישוון ת אריחיה ס ויסבון לבוש תכלא ויכסון ת מנרתא דאנהורי
 וית בוצינהא וית צבתהא וית מחתיתהא וית כל מני משחא די ישמשון לה בהון סא ויתגון תה וית כל מנהא לחופאה דמשך סגונא ויתגון על
 אריחא סכ ועל מדבחה דדהבא פרסון לבוש תכלא ויכסון תה בחופאה דמשך סגונא וישוון ת אריחיה סג ויסבון ת כל מני שמושא
 די ישמשון בהון בקודשא ויתגון ללבוש תכלא ויכסון תהון בחופאה דמשך סגונא ויתגון על אריחא סד ויספון ת קטמא דמדבחה ופרסון
 עלוהי לבוש ארגון סה ויתגון עלוהי ת כל מנהי די ישמשון עלוהי בהון ת מחתיתהא וית צנוריתהא וית מגרופיתהא וית מזרקנהא כל מני מדבחה
 ופרסון עלוהי חופאה דמשך סגונא וישוון אריחיה סו וישיצא אהרן ובנהי לכסאה ת קודשא וית כל מני קודשא במטל משריתהא ובתר פן יעלו
 בני קהת למטל ולא יקרבון לקודשא ולא ימותון אליו מטול בני קהת במשפן זמנא סז ודי מסיר לאלעזר בר אהרן פהנא משחא דאנהרותא

פירוש רש"י

תחת הבגד כארי בשעת המסעות, ואינה שורפתו, שהיו כופין
 עליה פסכת של נחשת: (סה) מחתת. שבהן חותמים גחלים
 לתרומת הדשן, העשויה כמין מחבת שאין לה אלא שלש
 מחצות, ומלפניה שואבת את הגחלים: מזולגת. צנורות של
 נחשת שבהן מכין באיברים שעל המזבח להפכן כדי שיתעכלו
 יפה ומהר: יעים. הם מגרפות, ובלעז ויד"ל, והן של נחשת, ובהן
 מכבדין את הדשן מעל המזבח: (סו) לכסת את הקדש. הארון
 והמזבח: ואת כל כלי הקדש. המנורה וכלי שרת: ומתו. שאם
 יגעו חייבין מיתה בידי שמים: (סז) ופקדת אלעזר. שהוא ממנה
 עליהם לשאת אותם, שמן וקטרת ושמן המשחה ומנחת
 התמיד, עליו מטל לצוות ולרוז ולהקריב בעת חגיגתו:

(נח) קערות וכפות וקשות ומנקהות. כבר פרשתי במלאכת
 המשפן (שמות יח:ט): הנסך. הפסוי, לשון מסך, כדכתיב
 "אשר יסך בהן" (שם:): (ס) מלקחיה. כמין צבת שמושך בה את
 הפתילה לכל צד שירצה: מחתיתה. כמין כף קטנה ושוליה
 פשוטין ולא סגלגלים ואין לה מחצה לפנייה אלא מצדיה, וחותרה
 בה את דשן הנרות כשמיטיבין: גרתייה. לוצי"ש בלעז, שנותנים בהן
 השמן והפתילות: (סא) אל מכסה עור תחש. כמין מרצוף:
 (סג) את כל כלי השרת אשר ישרתו בהם בקדש. בתוך המשכן
 שהוא קדש, והן כלי הקטרת שמשרתין בהם במזבח הפנימי:
 (סד) ודשנו את המזבח. מזבח הנחשת: ודשנו. יטלו את הדשן
 מעליו: ופרשו עליו בגד ארגמן. ואש שירדה מן השמים רבוצה

ג וְקִטְרֹת הַסַּמִּים וּמִנְחַת הַתָּמִיד וְשֵׁמֶן הַמִּשְׁחָה פְּקֻדֹת כָּל־הַמִּשְׁכָּן
וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ בְּקֹדֶשׁ וּבְכָלִיו:

ד א, ב וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: אֶל־תִּכְרִיתוּ אֶת־שִׁבְט
ג מִשְׁפַּחַת הַקְּהָתִי מִתּוֹךְ הַלְוִיִּם: וְזֹאת | עֲשׂוּ לָהֶם וַחֲיוּ וְלֹא יָמָתוּ
בְּגִשְׁתֶּם אֶת־קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים אַהֲרֹן וּבָנָיו יָבֹאוּ וְשָׂמוּ אוֹתָם אִישׁ
ד אִישׁ עַל־עַבְדּוֹתוֹ וְאֶל־מִשְׁאוֹ: וְלֹא־יָבֹאוּ לְרֹאוֹת כְּבָלַע אֶת־הַקֹּדֶשׁ
וּמָתוּ:

ה, ו וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: נָשָׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן גַּם־הֵם לְבֵית
ז אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמַעְלָה עַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה
ח תִּפְקֹד אוֹתָם כָּל־הַבָּא לְצַבָּא צָבָא לְעַבְדַּ עַבְדָּה בְּאֹהֶל מוֹעֵד: זֹאת עַבְדַּת
ט מִשְׁפַּחַת הַגֵּרְשֹׁנִי לְעַבְדַּ וּלְמִשְׁאָ: וְנָשָׂאוּ אֶת־יְרִיעֵת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־אֹהֶל
מוֹעֵד מִכֶּסֶהוּ וּמִכֶּסֶה הַתְּחַשׁ אֲשֶׁר־עָלָיו מִלְּמַעְלָה וְאֶת־מִסְךְ פֶּתַח אֹהֶל
י מוֹעֵד: וְאֶת קַלְעֵי הַחֲצָר וְאֶת־מִסְךְ | פֶּתַח | שַׁעַר הַחֲצָר אֲשֶׁר עַל־הַמִּשְׁכָּן

תרגום אונקלוס

וקטורת בוסמיא ומנחת תדירא ומשחא דרבותא מטרת כל משכנא וכל די בה בקודשא ובמנוהי
א ומליל יי עם משה ועם אהרן למימר ב לא תשיצון ית שבטא זרעית קהת מגו לנאי ג ודא עבדו להון ויחון ולא ימותון במקרהון לקדש
קודשא אהרן ובנוהי יעלון וימנון יתהון גבר גבר על פלחנה ולמטולה ד ולא יעלון למחזי כד מכסן ית מני קודשא ולא ימותון ה ומליל יי
עם משה למימר ו קבל ית חשבון בני גרשון אף אנון לבית אבהתהון ז לזרעתהון ז מבר תלתיין שנין ולעלא עד בר חמשין שנין תמני יתהון
כל דאתי לחילא חילא למפלח פולחנא במשכן זמנא ח דין פולחן זרעית גרשון למפלח ולמטול ט ויטלון ית יריעת משכנא וית משכן זמנא
חופאה וחופאה דסגונא די עלוהי מלעלא וית פרסא דתרע משכן זמנא י וית סודי דדרתא וית פרסא דמעלנא דתרע דרתא די על משכנא
פירוש רש"י

פקדת כל המשכן. ועוד היה ממנה על משא בני קהת לצוות איש
איש על עבודתו ועל משאו, והוא המשכן וכל אשר בו, כל
הסדורים למעלה בפרשה זו. אבל משא בני גרשון ומררי שאינן
מקדש הקדשים על פי איתמר היה, כמו שכתוב בפרשת 'נשא'
(להלן ד:יב,ז):

סדר ד (ב) אל תכריתו. אל תגרמו להם שימותו: (ד) ולא יבאו
לראות כבלע את הקדש. לתוך נרתיק שלו כמו שמפורש למעלה

מפתח סדרי התנ"ך

פתיחת סדר ד: נקבעה בדין מורא מקדש שהוא מרכזי בחיי העם כשישראל על אדמתו. הפטרת סדר ד: בנבואות ישעיה [סדר כח:] למען שמי אאריך אפי
ותהלתי אהטם־לך לבלתי הכריתך. במדרש רבה נדרש: ...ותהלתי אחטם לך, לפי שישראל נבראו לומר תהלתו של הקב"ה, ... לכך כרי שיתהלל שמו
בהם, הקב"ה חותמה לטובה... והיא גרמה להם שלא נכרתו בגלות. הוי, לבלתי הכריתך.

דבר אחר: למען שמי אאריך אפי, מדבר בקהתים. למה הדבר דומה? למלך, שהיה לו בן ונדבק ללסטים ונתפשו ונתפש בנו עמהם... וכך היו הלויים
נושאים המשכן והיה הקב"ה מביט בקרח ובעדתו, שעתידין לחלוק על משה ועל אהרן. אמר הקב"ה: מה אעשה לאלו, להרוג אותם עכשיו אי
אפשר, שהרי מעורבים הם עם האחרים צדיקים, וכדי שלא יפגע בכולם מדת הדין, לקח הקדוש ברוך הוא חצי שמו ונתן עליו, יה, שנתן הקב"ה
עליו הקהתי ה"א מתחלה ויו"ד בסוף, הרי יה, כדי לעשות עליהם משמתי, עד יבא יומם. הוי, למען שמי אאריך אפי וגו'. לכך כתיב, הקהתי כאן:

י וְהָיָה מִסְפַּר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּחֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִמַּד וְלֹא יִסְפָּר וְהָיָה בְּמִקְוֹם אֲשֶׁר־
 יא יֵאמָר לָהֶם לֹא־עָמִי אַתֶּם יֵאמַר לָהֶם בְּנֵי אֱלֹהִים: וְנִקְבְּצוּ בְּנֵי־יְהוּדָה וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל
 יב יַחְדָּו וְשָׁמוּ לָהֶם רֹאשׁ אֶחָד וְעָלוּ מִן־הָאָרֶץ כִּי גָדוֹל יוֹם יִזְרַעְאֵל: אָמְרוּ לְאַחֵיכֶם
 יג עָמִי וְלֹא־חֹתִיכֶם רַחֲמָה: רִיבוּ בְּאִמְכֶם רִיבוּ כִּי־הִיא לֹא אֲשֵׁתִי וְאַנְכִי לֹא אִישָׁה
 יד וְתִסַּר זְנוּנִיָּה מִפְּנֵיהָ וְנֹאפּוּפִיָּה מִבֵּין שַׁדִּיָּה: פֶּן־אֲפְשִׁיטְנָה עֲרֻמָּה וְהִצַּגְתִּיהָ כִּיּוֹם
 טו הוֹלְדָה וְשִׁמְתִיהָ כַּמִּדְבָּר וְשִׁתְּהָ כְּאָרֶץ צִיָּה וְהִמְתִּיהָ בְּצַמָּא: וְאֶת־בְּנֵיהָ לֹא אֲרַחֵם
 טז כִּי־בְנֵי זְנוּנִים הֵמָּה: כִּי זָנְתָה אִמָּם הִבִּישָׁה הוֹרְתָם כִּי אָמְרָה אֵלֶכָה אַחֲרֵי מְאֵה־בֵל
 יז נָתַנִּי לְחָמִל וּמִיָּמִי צָמְרִי וּפִשְׁתִּי שִׁמְנִי וְשִׁקּוּיִי: לָכֵן הִנְנִי־שׁוֹךְ אֶת־דַּרְכְּךָ בְּסִירִים
 יח וְגִדְרַתִּי אֶת־גְּדֻרָה וְנִתְיַבֹּתִיהָ לֹא תִמְצָא: וְרִדְפָה אֶת־מְאֵה־בֵיָהּ וְלֹא־תִשָּׁיג אַתֶּם
 יט וּבִקְשֶׁתֶם וְלֹא תִמְצָא וְאָמְרָה אֵלֶכָה וְאֲשׁוּבָה אֶל־אִישֵׁי הָרָאשׁוֹן כִּי טוֹב לִי אֲזַ
 כ מעֲתָה: וְהִיא לֹא יִדְעָה כִּי אֲנֹכִי נָתַתִּי לָהּ הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וְכֹסֶף הַרְבִּיתִי לָהּ
 כא וְזָהָב עָשׂוּ לְבַעַל: לָכֵן אָשׁוּב וְלִקְחֹתִי דָגָל בְּעֵתוֹ וְתִירוֹשִׁי בְּמוֹעֲדוֹ וְהִצַּלְתִּי צָמְרִי
 כב וּפִשְׁתִּי לְכִסּוֹת אֶת־עֲרוֹתָה: וְעֵתָה אֲגַלָּה אֶת־נִבְלָתָה לְעֵינֵי מְאֵה־בֵיָהּ וְאִישׁ לֹא־
 כג יִצְלִנָּה מִיָּדַי: וְהִשְׁבַּתִּי כָּל־מְשׁוֹשָׁה חֲגָה חֲדָשָׁה וְשִׁבְתָּה וְכָל מוֹעֲדָה: וְהִשְׁמַתִּי
 כד גִּפְנָה וְתִאֲנַתָּה אֲשֶׁר אָמְרָה אֲתָנָה הֵמָּה לִי אֲשֶׁר נִתְנוּ־לִי מְאֵה־בֵי וְשִׁמְתִים לִיעַר
 כה וְאֲכַלְתֶּם חֵיַת הַשָּׂדֶה: וּפְקַדְתִּי עָלֶיהָ אֶת־יָמֵי הַבְּעָלִים אֲשֶׁר תִּקְטִיר לָהֶם וְתַעַד נִזְמָה
 כו וְחִלְיָתָהּ וְתִלְךְ אַחֲרֵי מְאֵה־בֵיָהּ וְאֵתִי שָׁכַחָה נְאֻם־יְהוָה: לָכֵן הִנֵּה אֲנֹכִי
 כז מְפַתֵּיהָ וְהִלְכֹתִיהָ הַמִּדְבָּר וּדְבַרְתִּי עַל־לִבָּהּ: וְנָתַתִּי לָהּ אֶת־כְּרָמֶיהָ מִשֶּׁם וְאֶת־עֲמֻק
 כח עֲכוּר לְפֶתַח תִּקְוָה וְעָנְתָה שְׁמָה כִּימִי נַעֲוִיָּהּ וְכִיּוֹם עָלוֹתָה מֵאָרֶץ־מִצְרַיִם: וְהָיָה
 כט בְּיוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה תִּקְרָאִי אִישֵׁי וְלֹא־תִקְרָאִי־לִי עוֹד בְּעָלִי: וְהִסְרֹתִי אֶת־שְׁמוֹת
 ל וְהַבְּעָלִים מִפִּיהָ וְלֹא־יִזְכְּרוּ עוֹד בְּשֵׁמָם: וְכִרְתִּי לָהֶם בְּרִית בְּיוֹם הַהוּא עִם־חֵיַת
 לא וּבְרַחֲמִים: וְאֲרֻשְׁתִּיךָ לִי לְעוֹלָם וְאֲרֻשְׁתִּיךָ לִי בְּצַדֵּק וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד